

ærede Ordfører og kan ganske henholde mig til ham.

**Ansvar:** Det ærede Medlem, der nu satte sig, har i alt Væsentligt udtalt det Samme om Hovedpunkterne i dette Uffnit, som jeg vilde sige, og jeg skal derfor ikke gaa videre ind derpaa. Jeg skal kun beklage, at jeg igaar blev affaaeren fra at imødegaa den ærede Ordfører, som gjentog en Opfattelse af min Stilling til den da foreliggende Sag, der var nær beslægtet med den nu under Forhandling værende, hvilken Opfattelse jeg troede i Forveien bestemt at have afvist. — Det, hvorom jeg nærmest skal udtale mig, angaar et Punkt, som jeg søgte at afgjøre forleden; jeg tror, det var den første Dag, vi forhandlede Finantsloven. Det er det Forslag, der gaar ud paa at forhøje Bidraget for Eleverne ved Seminarierne. Som bekendt er det nuværende Bidrag 10 Rd., men det foreslaas nu forhøjet til 60 Rd. Det, jeg forleden ansøgte med Hensyn til Eleverne paa Landbohøjskolen, nemlig at det i Reglen langtsaa kan siges at være formuende Folk, der søgte dertil, tror jeg gælder endnu i højere Grad om Eleverne paa Seminarierne. Jeg tror derfor, at det højere Bidrag vil ubeløkke mangan en ung Mand, som Skolen kunde have overordentlig god Nytte af, og som det vilde være meget ønskeligt kunde komme frem ad denne Vej, fra at betrage den. Jeg maa derfor paa det Bestemteste anbefale, at man stemmer imod det herhenhørende Vændingsforslag. En Ting skal jeg anerkjende ved Forslaget, og det er, at man ikke har villet gjøre det gjældende ligeoverfor de nuværende Elever; naar man efterhaanden har forhøjet Skolepengene ved de højere Skoler, har man ikke været saa hensynsfuld. — Den ærede Ordfører udtalte sig med stor Energi om Folkehøjskolerne, og jeg kan for en stor Del følge ham i den Henseende. Jeg maa dog udtale det Ønske, at Folkehøjskolerne ved Siden af den ganske vist vækkende Virksomhed, de udøve, noget mere, end paa flere Steder er tilfældet, ville beslutte sig paa en mere positiv Bide. — En Foranstaltning, som paa forskjellige Steder i Landet er truffen ved privat Initiativ, er Flertallet i Udvalget en særdeles skarp Lørd i Vinene; det er de private Forberedelses-skoler, som ere blevne indrettede tilbøds af Lærerne ved de lærde Skoler, tilbøds ogsaa af andre Private. Den ærede Ordfører har i Dag udtalt, at man ved den Skolelov, som senest blev givet, havde tilfattet at styrke den private Skole, idet man antog, at den, naar den samtidig kunde forberede til de lærde Skoler og tillige give en højere Undervisning end den, som den almindelige Almue- eller Børgerskole i Byerne gav, derved vilde blive bedre stillet. Jeg tror, at der til Grund for denne Betragtning ligger en Misgjendelse af Undervisningen. Man har paa den ene Side en Forberedelses-skole til en videregaaende Skole af en mere speciel Art, og

paa den anden Side har man en afsluttende Undervisning for dem, der skulle træde ud i Livet lige fra denne Skole. Jeg tror, at den ærede Ordfører, som jo selv har pædagogisk Indsigt, vil se, at en saadan Sammenblanding af en forberedende og en afsluttende Undervisning let vil kunne føre til daarligere Resultater. Den ærede Ordfører og flere ærede Medlemmer med ham have antydet, at man, hvis Lærerne ved Skolerne havde Tid til deres Naadighed, ydeligere kunde anvende den i selve Skolen og saaledes blive fri for Timelærere, men dette møder en praktisk Vanskelighed, der er af samme Natur som den, jeg nævnte i mit Exempel igaar med Hensyn til det store Amtsråd, nemlig at det vilde behøve 18 Maanedes om Aaret til at ende sit Arbejde, idet jeg tror, mange af Lærerne vilde komme i den Nødvendighed i 6 Timers Skoletid at undervise 8 Timer. Sagen er den, at de fleste Lærere ere beskæftigede hele den Tid, hvori Skolen varer, og de kunne altsaa ikke i den samme Tid overtage de Timer, der gives af Timelærerne. — Naar Udvalgets store Flertal, der nævner en saa stor Interesse for Nedlæggelsen af Latinskolerne og Seminarierne, derfor ansøger, at det er en ubillig Fordeling af Midlerne, der nu finder Sted, kunne vi fra den anden Side spørge, hvem det er, der har gjort denne Fordeling endnu ubilligere. Det er dem, der have viist saa stor Sver for, og som have arbejdet paa at nedlægge de Skoler, der fandtes i andre Byer. Man vil ogsaa kunne sige, at det, naar man i det Hele taget vil have saadanne Skoler, er nødvendigt at anbringe dem et eller andet Sted; man kan ikke have dem overalt. At gribe til det Middel helt at ophæve dem, fordi man ikke kan fyldestgjøre enhver Lokalitets Forbring, det er ganske viist at anvende et radikalt Middel, men jeg tror, det vilde føre til, at mangan en Egn, som nu om end med nogen Opoffelse, har Afgang til denne Undervisning, vil komme til at savne den. Man maa nemlig ikke overse, at der er meget stor Forskjel mellem de private Skolers Stilling i Hovedstaden og i en Provindsby. Medens den private Skole i Hovedstaden paa Grund af de her tilstedeværende Kræfter for en ringe Pris kan finde Lærere, for hvem Læregjærningen tilbøds ligger ved Siden af deres øvrige Virksomhed, maa de private Skoler i Provindserne være saaledes indrettede, at de selv kunne have hele deres Apparat stadigt tilstede; thi saadanne Kræfter findes ikke engang i de største af vore Provindsbyer. Dette maa de ærede Medlemmer vel lægge Mærke til, naar de med saa stor Sver arbejde for Nedlæggelsen af de lærde Skoler rundt omkring i Provindserne. — Med Hensyn til Organist-skolen i Staavup kan jeg ganske henholde mig til den ærede foregaaende Taler. Naar det Argument er blevet anført, at man ikke kunde være forpligtet til at gaa udover det, man har oppebaaret, kan man dertil kun svare, at man har gjort en daarlig Handel, og